Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle
TyV@eduskunta.fi

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan asiantuntijapyyntö

HE 199/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työsopimuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Asiantuntijakuuleminen Perjantai 13.2.2026 klo 11.00, valiokuntahuone E 422, Eduskuntatalo

Asiantuntija Käräjätuomari Katja Ahola, puh. 029 56 44526

Helsingin käräjäoikeus lausuu hallituksen esityksestä seuraavaa:

Käräjäoikeuden lausunto koskee ehdotetun työsopimuslain 1 luvun 3 §:ää. Ehdotetun säännöksen mukaan työsopimuksen määräaikaisuus ei edellytä perusteltua syytä, jos kysymys on ensimmäisestä työsopimuksesta työantajan ja työntekijän välillä työsopimuksen alkamishetkeä edeltäneen kahden vuoden aikana. Tällöin työnantajan ei tarvitse myöskään arvioida työvoimatarpeen pysyvyyttä.

Helsingin käräjäoikeus esittää huomionaan, että on syytä huolellisesti tarkastella, onko ehdotettu säännös omiaan lisäämään lainsäädännön tulkinnanvaraisuutta määräaikaisuuksien ketjuttamista arvioitaessa. Lain säännökseen on myös ehdotettu kirjoitettavaksi, että ”määräaikaisen työsopimuksen tekemistä ilman perustetta ei estäisi se, että työnantajan työvoiman tarve olisi pysyvää”.

Lakiluonnoksessa itsessään on sen sivuilla 10-13 (kohta *2.2 Kansainvälinen lainsäädäntö*) avattu Suomea sitovia kansainvälisiä velvoitteita ja myös EU-tuomioistuimen ratkaisukäytäntöä. Kansainvälisen työjärjestön (ILO) työnantajan toimesta tapahtuvaa palvelussuhteen päättämistä koskevan yleissopimuksen nro 158 (1982) artiklan 2 (3) mukaan sopimuksen allekirjoittaneiden tulee antaa riittävät takeet siitä, ettei määräajaksi sovituilla työsopimuksilla voida pyrkiä välttämään kyseisen yleissopimuksen takaamaa työntekijöiden suojaa.

Korkein oikeus on määräaikaisuuksien ketjuttamista koskevassa ratkaisussaan KKO 2017:55[1] viitannut Euroopan unionin oikeuteen eli määräaikaisten työsuhteiden käytöstä säädetään määräaikaista työtä koskevalla neuvoston direktiiviin 1999/70/EY sekä direktiivillä täytäntöön pantuun Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemään määräaikaista työtä koskevaan puitesopimukseen. Samassa ratkaisussaan korkein oikeus on avannut unionin tuomioistuimen linjaa siitä, että tietyillä aloilla tilapäiset sijaisuudet ovat väistämättä tarpeen muun muassa siksi, että työntekijöitä on paljon perhevapailla (kohdat 13-16).

Puitesopimuksen tarkoituksena on sen 1 lausekkeen mukaan parantaa määräaikaisen työn laatua varmistamalla syrjimättömyyden periaatteen soveltaminen. Lisäksi sopimuksen tarkoituksena on luoda puitteet sellaisten väärinkäytösten ehkäisemiseksi, jotka johtuvat toistuvasti tehtyjen määräaikaisten työsopimusten tai työsuhteiden käytöstä.

Esityksestä ei käy ilmi tarkempia perusteluja sille, mitä lisäarvoa ehdotettu määräaikaisuus ilman perusteltua syytä tuottaa laissa jo säädettyihin mekanismeihin nähden, esimerkiksi siinä jo säädettyyn koeaikaan nähden. Ehdotetun säännöksen mukaan määräaikaisten sopimusten yhteenlaskettu kokonaiskesto ei kuitenkaan saa ylittää yhtä vuotta.

Muilta osin käräjäoikeudella ei ole lausuttavaa esityksen johdosta.

Asiantuntijalausunnon on laatinut käräjätuomari Katja Ahola.

Helsingin käräjäoikeus

Sirpa Pakkala

Laamanni

Jakelu Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Tiedoksi käräjätuomari Katja Ahola

[1] KKO:2017:55 | EDILEX

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Sirpa Pakkala
Laamanni
Helsingin käräjäoikeus
sirpa.pakkala@oikeus.fi